

261865.

NEDERLANDSCHE
JACHTEN, BINNENSCHEPEN
VISSCHERSVAARTUIGEN
EN DAARMEE VERWANTE KLEINE
ZEESCHEPEN 1650—1900

DOOR

G. C. E. CRONE

MET 85 AFBEELDINGEN
OP 77 PLATEN VAN SCHEEPSMODELLEN, SCHEPEN
EN SCHEEPSVERSIERING

MET EENE VERKORTE VERTALING IN HET ENGELSCH

SWETS & ZEITLINGER
KEIZERSGRACHT 471 AMSTERDAM
1926

INHOUD

	Pag.
EEN WOORD VOORAF	5
ALGEMEEN OVERZICHT	7
INLEIDING TOT DE BESPREKING DER SCHEEPSMODELLEN .	36
<i>Eenige soorten van Schepen</i>	
Kogge	40
Hulk	42
Karveel	43
Baardze	46
Zeinschip	47
Heude	49
Ijzere Varken	50
Pont	50
Dogboot	50
Steigerschuit	51
Kaag	52
Amsterdamsche Lichter	53
Voltschuit	55
Onderlegger	55
<i>Eenige mededeelingen over de Zeilen en den Mast</i>	
Sprietzeil en Ferryzeil	57
Gaffelzeil	63
Bezaan	66
De Mast	70
HOOFDSTUK I, JACHTEN DER XVIIe en XVIIIe EEUW	
Inleiding	Plaat 77
Statenjacht	1, 1A 89

Engelsche Jachten	2, 2A	118
Jachtmodel, einde der 17e eeuw	3, 3A	131
Statenjacht, 1e helft der 18e eeuw	4	138
Jacht, midden der 18e eeuw	5, 6	139
Hekjacht, einde der 17e eeuw	7	141
Jacht, omstreeks 1700	8, 8A	145
Spiegeljacht, omstreeks 1800	9	145
Trekjacht, 2e helft der 18e eeuw	10	146

HOOFDSTUK II, RONDE JACHTEN

<i>Inleiding</i>		150
Boeijerjacht, midden 2e helft der 17e eeuw	11	152
Boeijerjacht, begin der 18e eeuw	12	154
Zuid-Hollandsche Boeijer, midden der 18e eeuw	13	155
Zaansche Boeijer, midden der 18e eeuw	14	156
Zeeuwsche Boeijer, midden der 18e eeuw	15	157
Noord-Hollandsche Boeijer, omstreeks 1800	16	158
Noord-Hollandsche Boeijer, omstreeks 1800	17	158
Boeijer, 19e eeuw	18	159
Botterjacht, tegenwoordige tijd	19	159

HOOFDSTUK III, BINNENSCHEPEN VAN HET SOORT DER TJALKEN

<i>Inleiding</i>		161
Damlooper		171
Vlaamsche Pleit		177
Brabantsch Beurtschip of Gaffelaar		178
Zuid-Hollandsch Gaffelschip		178
Kraak		179
Friesche Praam		179
Hektjalk	20	180
Kaag	21	181
Smak	22	183
Overijsselsche Tjalk	23	185
Lemmer Veerschip	24	186
Blokzijler Jacht	25	187
Tjalk	26	187
Paviljoenpoon	27	188
Poon	28	189
Otterschip	29	190

HOOFDSTUK IV, BINNENSCHEPEN VAN VERSCHILLENDE GEDAANTE

<i>Inleiding</i>	191
Bewapende Boejer	30 192
Galei	31 198
Hollandsche Aak	32 203
Keen	33 205
Meppelsche Praam	34 207
Overijsselsche Praam	35 208
Noord-Hollandsche Veerschuit	36 209
Hengst	37 210
Snik	38 210
Ever	39 211
Rijksloodsschuit	40 218
Trekschuit	41 219

HOOFDSTUK V, VISSCHERSVAARTUIGEN

<i>Inleiding</i>	221
Haringbuis	42 222
Haringbuis	43 225
Vlaardinger Vischhoeker	44 227
Katwijker Bom	45 231
Vlaardinger Logger	46 235
Marker Waterschip	47 238
Tochtschuit of Drijver	48 243
Huizer Botter	49 244
Schokker van Vollenhove	50 246
Hoogaars	51 247
Bezaanschuit van Pernis	52 248
Friesche Palingschuit op Londen	53 248

HOOFDSTUK VI, KLEINE ZEESCHEPEN VERWANT MET BINNENSCHEPEN

<i>Inleiding</i>	251
Jacht „D'Halve Maen"	54 252
Fluit	55 270
Bootschip	56 278
Kof	57 279
Kof	58 281
Koopvaardijhoeker	59 282

Galjoot	60	283
Groninger Galjoot	61	284
<i>Mededeelingen van een Oud-Zeeman</i>		286

HOOFDSTUK VII, ORNAMENT VAN BINNENSCHEPEN AFKOMSTIG

<i>Inleiding</i>		291
Roerversiering	62	295
Roerkoppen	63, 63A	295
Vlaggensieraden en Mastschild	64, 64A	296
Hakkebord	65	297
Boord-ornament en Roerkoppen	65A	298
Roerkoppen	66	299
<i>Aanvullingen</i>		300
<i>Verbeteringen</i>		305

PLATEN TUSSSHEN DEN TEXT

Het IJ voor Amsterdam, schilderij door A. Storck, tegenover het titelblad		
Overijsselsche Tjalk, aquarel door J. Verheul Dzn.		186
Aankomst van Frederik V van de Palts te Vlissingen, 8 Mei 1613, deel van een schilderij door H. C. Vroom	I	100
Ruim water met Prinsenjacht en Binnenschepen omstreeks 1640, schilderij door J. v. d. Cappelle	II	104
Ruim water met Jachten en Binnenschepen, penschilderijen door W. v. d. Velde de Oude	III IV V	108 108 110
Speeljacht midden 1e helft der 17e eeuw, ets door S. Savry	VI	112
Prinsenjacht gebouwd 1646—47, teekening door W. v. d. Velde de Jonge	VII	112
De Jachtvloot met Karel II passeert Rotterdam, 24 Mei 1660, schilderij door Lieve Verschuier	VIII	116
Terugkomst op 19 Juli 1599 te Amsterdam, van 4 schepen der 2e Indische vloot, schilderij door H. C. Vroom	IX	256
Model van een Oorlogsschip, laatst der 16e eeuw	X	258
TABEL MET SOORTEN VAN SCHEPEN		74